

2018-05-17
S2018/03081/SF (delvis)

Socialdepartementet

Försäkringskassan
103 33 STOCKHOLM

Uppdrag om förbättrade möjligheter för patienter i cancerbehandling att arbeta efter förmåga

Regeringens beslut

Regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur myndigheten kan bidra till förbättrade möjligheter för återgång i arbete för personer i cancerbehandling.

Försäkringskassan ska samverka med de regionala cancercentrumen, RCC och rapportera hur denna samverkan utvecklas.

Försäkringskassan får för uppdragets genomförande använda 1 000 000 kr under 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9, anslaget 1:6 Bidrag till Folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 16 Åtgärder för en bättre cancervård. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2018. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Försäkringskassan ska senast den 28 juni 2018 informera Socialdepartementet om dittills gjorda analyser och en plan för det fortsatta arbetet med uppdraget. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 28 januari 2019.

Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Människor som drabbas av cancer kan behöva långvarig behandling och rehabilitering. Under denna tid kan förmågan att förvärvsarbeta variera. Ibland kan det vara oförutsägbart vilka dagar och i vilken utsträckning som den sjuke har förmåga att arbeta. Det är viktigt att utifrån patientens perspektiv ta tillvara på arbetsförmågan som finns även under behandling. Detta kan även korta tiden till att komma tillbaka helt i arbete efter avslutad behandling, vilket är positivt både för patienten och dennes arbetsgivare. Prognoser visar att antalet personer som insjuknar och lever med cancer kommer att öka kraftigt i framtiden.

Möjligheten att få arbeta under tid för behandling av cancer har varit utgångspunkt i ett projekt som bedrivits inom Försäkringskassans västra region i samverkan med onkologin i Västra Götalandsregionen. Syftet med projektet har varit att erbjuda patienter med behandling och rehabilitering för en cancerdiagnos en flexibel sjukskrivning.

Projektgruppens slutsatser är att

- den upplevda nyttan för de enskilda patienterna har varit stor,
- projektets upplägg inte har tillåtit slutsatser om att sjukfrånvaron minskat till följd av arbetssättet,
- arbetssättet fordrar nära samverkan mellan Försäkringskassan och onkologin,
- den valda arbetsmodellen har varit tidskrävande.

Regeringen ser mycket positivt på intentionerna med projektet Flexibel sjukskrivning vid cancerbehandling. Det återstår dock en del arbete för att säkra att tillämpningen av försäkringen har varit försäkringsmässig och att handläggningen kan effektiviseras. Försäkringskassan har initierat en rättslig kvalitetsuppföljning för att klargöra de rättsliga förutsättningarna.

Regeringen har den 23 januari 2018 presenterat Åtgärdsprogram 3.0 – Regeringens initiativ för en trygg sjukförsäkring med människan i centrum. Regeringen har identifierat två utvecklingsområden där det behövs ytterligare åtgärder; det handlar om att stödet till individen behöver öka och att samverkan mellan myndigheter behöver stärkas. Detta uppdrag är ett led i genomförandet av åtgärdsprogrammet. Regeringen beslutade den 12 april 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över delar av sjukförsäkringen, inklusive hur sjukpenningen kan användas mer flexibelt (S 2018:05).

Syftet är bl.a. att underlätta för personer med allvarliga sjukdomar att kunna återgå i arbete. Analysen kommer därför att vara ett viktigt komplement till den utredningen.

Även innan en rättslig kvalitetsuppföljning är gjord av Försäkringskassan och en eventuell ny lagstiftning är på plats är det viktigt att Försäkringskassan och onkologin fortsätter att utveckla samverkan och att detta sker i hela landet. Erfarenheterna från arbetet i Västra Götaland bör kunna tas tillvara i detta arbete. De regionala cancercentrumen är viktiga samarbetspartners.

Vid fullgörande av detta uppdrag är det också av stor betydelse att de försäkrades upplevelser och förslag beaktas. I uppdraget bör även ingå att analysera vad Försäkringskassan och onkologin kan göra för att underlätta för arbetsgivare att bidra till en bra rehabilitering av patienter i cancerbehandling.

I ett första steg syftar uppdraget till att förbättra rehabiliteringen personer i cancerbehandling. Det borde dock vara möjligt att i ett nästa steg analysera vad som kan göras även för patienter med andra allvarliga sjukdomar.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Leif Westerlind

Kopia till

Kammarkollegiet

Socialstyrelsen

Regionala Cancercentrum

Finansdepartementet/Budgetavdelningen

S FS (David Lorentzon)

S SAM

S JÄM